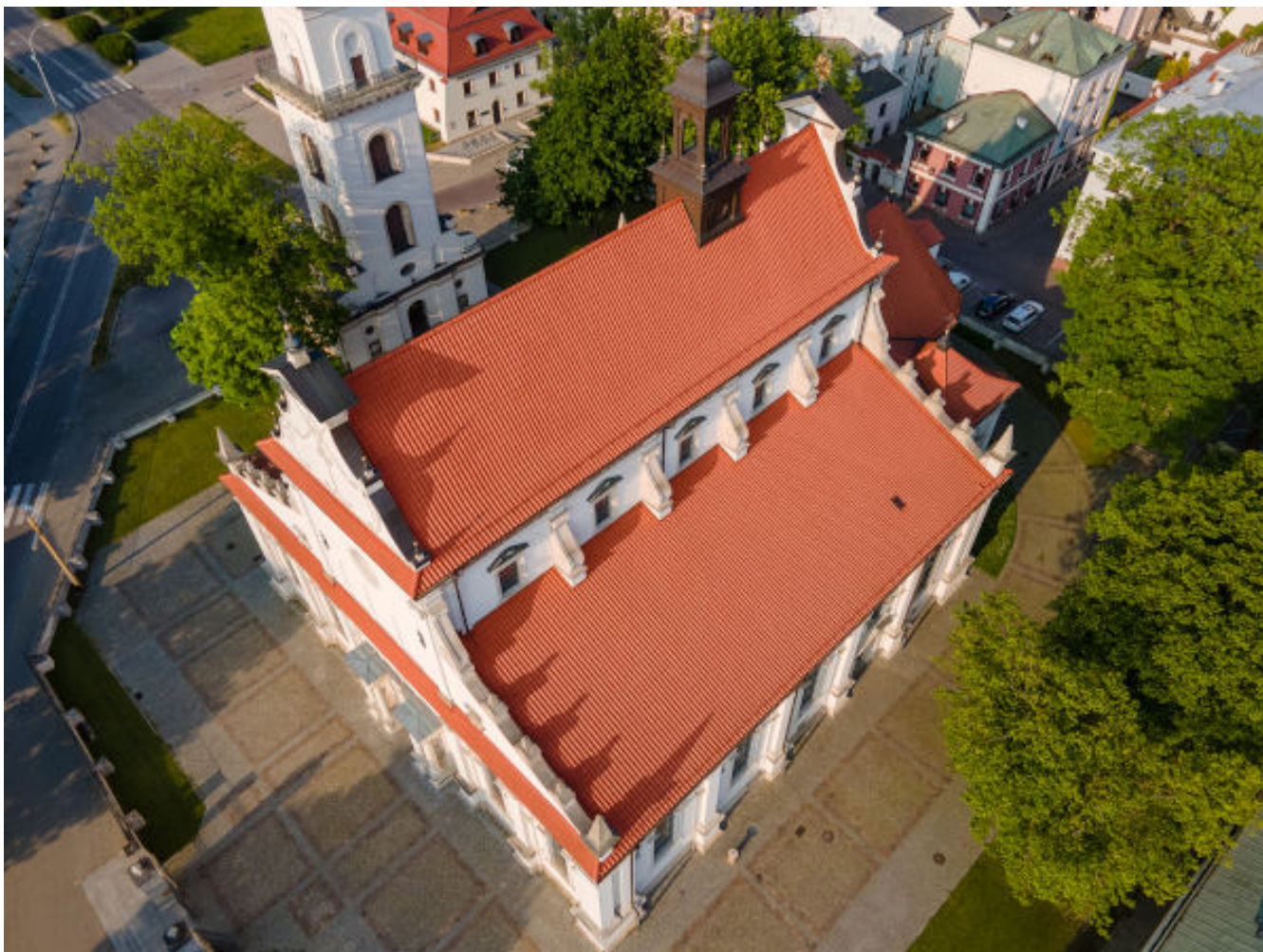

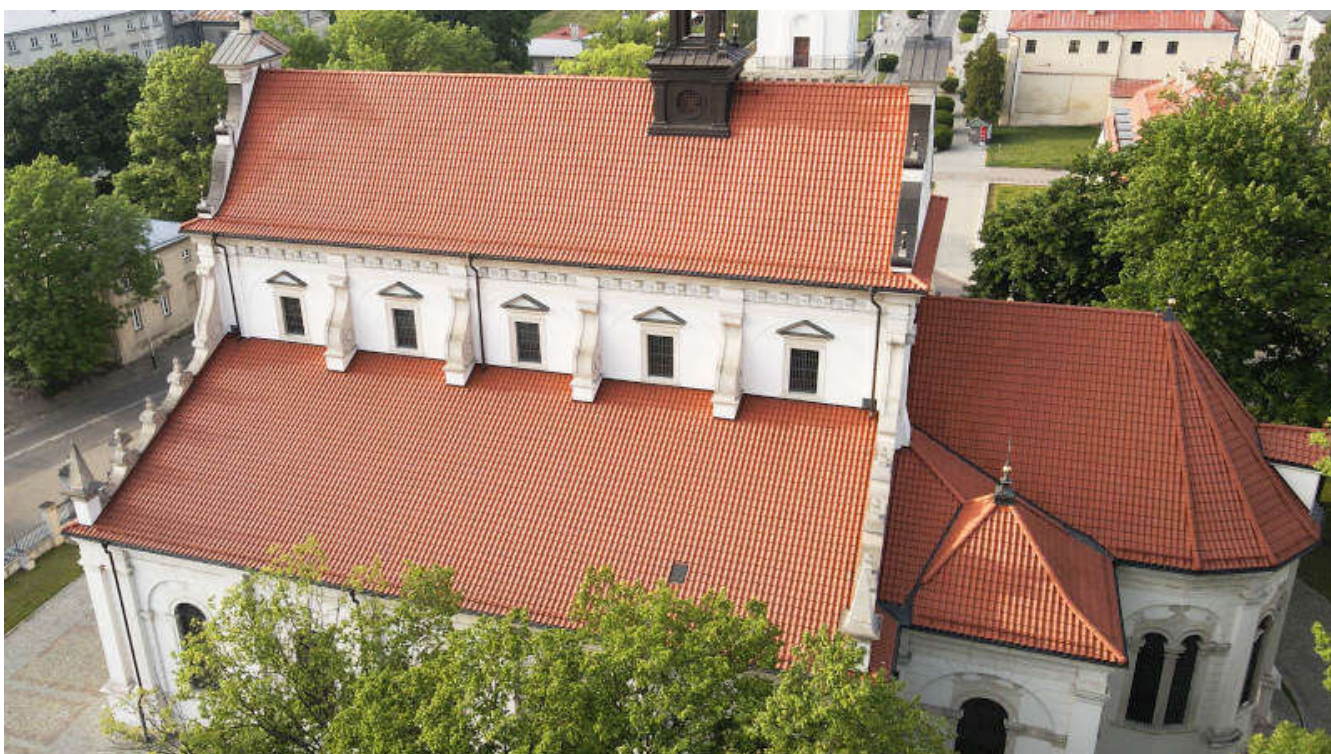
Położona na dachu Katedry Zmartwychwstania Pańskiego i św. Tomasza Apostoła w Zamościu, inspirowana wzornictwem historycznym dachówka ceramiczna SINFONIE marki CREATON, łączy w sobie najlepsze cechy klasycznej stylistyki z wszelkimi zaletami współczesnej technologii. Dlatego doskonale chroni wnętrza przepięknego zamojskiego kościoła, ale też sprawia, że zadaszanie wygląda tak, jakby było w nienaruszony sposób przeniesione prosto z epoki renesansu.

Zamość – „citta ideale”

Samego Zamościa chyba nikomu zbytnio przedstawiać nie trzeba, gdyż od wielu lat jest on mekką zwolenników architektury epoki odrodzenia. Warto jednak zwrócić uwagę na jego genezę, gdyż to ona zadecydowała o jednolitej strukturze zabudowy, którą do dziś się zachwycamy. Zamość nie powstawał bowiem, jak większość polskich miast, przez wieki, a został utworzony całkowicie od nowa, aktem lokacyjnym z 1580 r., jako prywatna twierdza kanclerza i hetmana wielkiego koronnego, Jana Sariusza Zamoyskiego. Ten wybitny humanista, polityk i doradca królów: Zygmunta III Augusta oraz Stefana Batorego, ale też bogaty magnat i mecenas sztuki wymyślił stworzenie idealnego miasta renesansowego, w którym w jednej stylistyce miały powstać najważniejsze budowle: własna rezydencja, świątynie (a wśród nich zamojska Katedra, wtedy pełniąca jeszcze rolę kolegiaty), ratusz, wzorcowe domy

mieszczańskie, których piękno miało być symbolem funkcjonalności, a nawet brama wejściowa, arsenał i nowoczesne fortyfikacje bastionowe.

Realizację koncepcji powierzył swojemu nadwornemu architektowi Bernardo Morando, który wykorzystując założenia włoskiej koncepcji „città ideale” inspirowanej renesansową filozofią antropocentryzmu, opracował projekt planu miasta położonego na dwóch niezależnych poziomach i zbudowanego na planie symetrycznym, z szerokimi ulicami oraz przylegającymi do nich budynkami bogato zdobionymi charakterystycznymi dla renesansu arkadami i kolumnami. Efekt jego koncepcji był naprawdę imponujący, co stwierdzić naocznie może każdy turysta i mieszkaniec Zamościa. Trzeba jednak przyznać, że pomimo dość powszechnej w tamtych czasach urbanistycznej idei tworzenia takich miast, niewielu udało się ją w pełni zrealizować. Jeszcze mniej przetrwało ich do dzisiaj – obecnie, oprócz naszej polskiej perły renesansu, która została wpisana na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO, podziwiać możemy jedynie włoską Palmanovę i holenderskie Brielle.

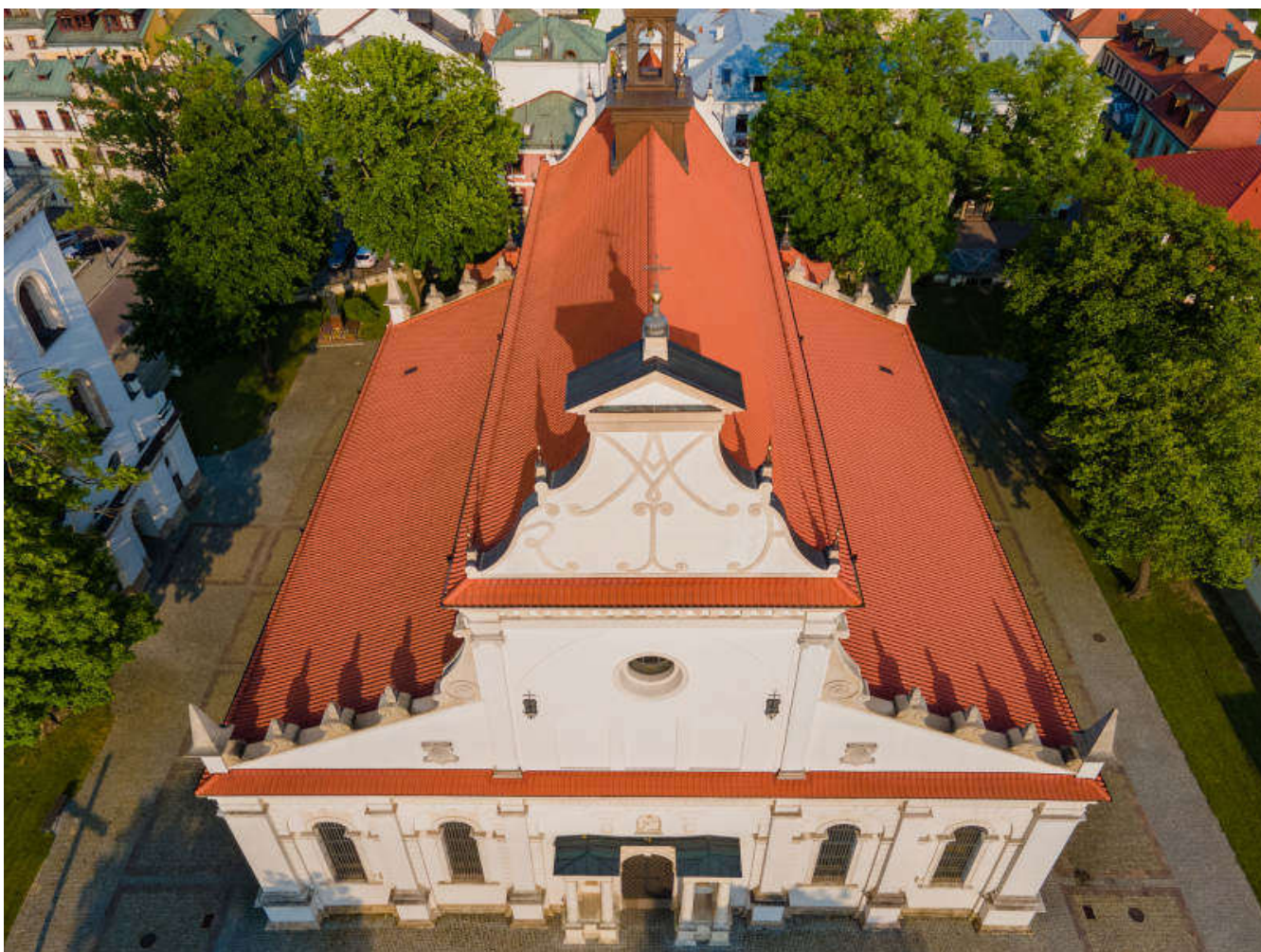
Katedra w renesansowym stylu

Co niezwykle ciekawe, unikatowość Zamościa widoczna jest nie tylko w całym układzie urbanistycznym, ale także w poszczególnych budowlach miasta. Wspomniana Katedra Zmartwychwstania Pańskiego i św. Tomasza Apostoła jest tego najlepszym przykładem. Kościół mierzący 45 m długości i 30 m szerokości odpowiada wymiarom Zamościa, tylko w 15-krotnym pomniejszeniu! Natomiast jego klasyczna fasada, wysmukła i lekka bryła, bazylikowy kształt z kilkoma nawami, półkoliste prezbiterium, oraz bogactwo sztukatorskich dekoracji listwowych, stały się wyznacznikiem ideału i wzorcem do naśladowania w polskim budownictwie sakralnym 1. połowy XVII wieku, tworząc jednocześnie podwaliny pod oryginalny i rodzimy nurt architektoniczny, nazwany renesansem typu „lubelski”. Wszystkie 42 zabytkowe obiekty, posiadające charakterystyczne dla tego terminu cechy, możemy zobaczyć, pokonując liczącą prawie 700 km trasę Szlaku Renesansu Lubelskiego.

Reprezentatywny dla tego stylu jest też specyficzny kształt dachu kościoła. Łączący strzelistość gotyku i finezyjną

lekkość włoskiego renesansu, pozbawiony wież i przykrywający kolebkowe sklepienie z lunetami. W zamojskiej katedrze z daleka widoczny, gdyż wieńczy budowlę wysoką na 45-metrów. Przy renowacji kościoła pokryty został dachówką ceramiczną SINFONIE marki CREATON o kolorze naturalnej czerwieni, idealnie harmonizującej z dachami całej zamojskiej starówki. O zachowaniu jednolitej stylistyki zdecydował specyficzny kształt SINFONIE, która należy do grupy tradycyjnych holenderek, często zwanych też esówkami, gdyż w przekroju poprzecznym przypomina literę „S”. Nakłada się ją tak, jakby dachówki zachodziły na siebie, czego efektem jest piękna połączona zachwycająca płynną i delikatnie karbowaną taflą. Ten specyficzny wzór dachówki, jej delikatne krzywe linie i właściwe proporcje stworzyły przyjemną kompozycję nadającą dachom wyrafinowany wygląd, podkreślając jednocześnie estetykę budynków. W epoce odrodzenia, jak w żadnej innej, wszelka architektoniczna forma miała być właściwą odpowiedzią na poszukiwania kształtów zbliżonych do doskonałości. Stąd esówka o szlachetnym fasonie stała się integralną częścią renesansowych budowli.

Zabytki są wyjątkowym świadectwem naszej kultury, dlatego troska o nie jest nie tylko przejawem dbałości o tradycję, także inwestycją w przyszłość. Dzięki renowacji możemy bowiem ocalić autentyczny charakter cennych obiektów, a także zachować je w dobrym stanie, by cieszyły oczy kolejnych pokoleń. W Katedrze Zmartwychwstania Pańskiego i św. Tomasza Apostoła w Zamościu, której po latach prowadzonych prac przywrócono dawny blask, dach pokryty dachówką SINFONIE marki CREATON, doskonale harmonizuje z renesansową okoliczną zabudową. Tworzy z całym kościołem spójny element kulturowego i zabytkowego krajobrazu miasta

Tajniki renowacji

Renowacja zabytkowych budynków nie jest prosta i wiąże się z wieloma wyzwaniami. Przede wszystkim prowadzenie prac wymaga szeregu zezwoleń różnych instytucji oraz stałego nadzoru konserwatora zabytków. Dbając o zachowanie właściwej sylwetki i stylistyki, niezwykle surowo podchodzi się do kwestii odtworzenia oryginalnego wyglądu bryły, zewnętrznej elewacji i dachu budynku. Na ten ostatni element uprawnieni urzędnicy zwracają szczególną uwagę, gdyż zabytkowy dach niejednokrotnie jest niepowtarzalną połączką decydującą o charakterze i ostatecznym wyglądzie zabytku.

Dodatkowo ta konstrukcja, której podstawowym zadaniem jest ochrona wiekowej budowli, jest szczególnie narażona na działanie niekorzystnych czynników atmosferycznych. Narzucany jest więc rodzaj konkretnego pokrycia, jego materiał, a nawet kształt i kolor. A wszystko po to, by obiekt nie ulegał dalszemu niszczeniu, zachował wygląd nawiązujący do epoki, w której powstał i dodatkowo stylistycznie komponował się z niejednokrotnie równie zabytkowym otoczeniem.

newss.pl

Zachwycająca perła renesansu. Dachówka SINFONIE na dachu zabytkowej katedry w Zamościu

---

Więcej szczegółowych informacji oraz ciekawych inspiracji na temat dachów wykonanych z dachówek ceramicznych lub cementowych można znaleźć na stronie www.creaton.pl/blog.

CREATON Polska

[press box](#)